

វិទ្យាស្ថានជាតិសិក្សាសាស្ត្រ

**ទស្សនទានអប់រំសង្គមតាមរយៈតំណាលកថា
នៃអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរ**

SOCIAL CONCEPTIONS OF EDUCATION THROUGH
SIMULTANEOUS OF POPULAR LITERATURE KHMER

ស៊ី ឈុំឡុង

និក្ខេបបទបណ្ឌិត អក្សរសាស្ត្រ

ឯកទេស អក្សរសិល្ប៍

សាកលវិទ្យាល័យជាតិសិក្សាសាស្ត្រ សោម សុមុនី

ឆ្នាំ ២០១១

មាតិកា

	ទំព័រ
មាតិកា.....	i
ឧទ្ទិសស្នាដៃ.....	iv
សេចក្តីផ្តើមអំណរគុណ.....	v
អំណរអំណាច.....	vii
សេចក្តីបញ្ជាក់.....	iix
ពាក្យប្រើជាអក្សរកាត់.....	ix
មូលនិយមសង្ខេប.....	x
ABSTRACT.....	xi
សង្ខេបនិក្ខេបបទ.....	xii
SUMMARY THESIS.....	xxv
លំនាំដើម.....	xxxv
សេចក្តីផ្តើម.....	១

ជំពូកទី១

ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរ

១.១-ទ្រឹស្តី និងនិយមន័យអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយ.....	១២
១.១.១-បញ្ញត្តិ និងនិយមន័យអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយ	១២
១.១.២-អក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយល្បីៗរបស់បណ្តាប្រទេសមួយចំនួន.....	១៥
១.២-មូលដ្ឋានទ្រឹស្តីអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយ.....	២៣
១.២.១-ប្រភេទនៃអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយ.....	២៤
១.២.២-ប្រភព និងលក្ខណៈពិសេសនៃអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយ	៣៣
១.២.៣-ភាពទូទៅនៃអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរ.....	៣៣
១.៣-អក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរតាមរយៈអ្នកស្រាវជ្រាវជាតិ និង អន្តរជាតិ.....	៣៥
១.៣.១-អក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរតាមរយៈអ្នកស្រាវជ្រាវជាតិ.....	៣៦
១.៣.២-អក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរតាមរយៈអ្នកស្រាវជ្រាវអន្តរជាតិ.....	៤២

ជំពូកទី២

មូលដ្ឋានទស្សនាទានអប់រំសង្គមខ្មែរតាមរយៈស្នាដៃអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយ

២.១-ទស្សនាទានខ្មែរតាមរយៈធម្មជាតិក្នុងអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរ.....	៤៣
២.១.១-ធម្មជាតិក្នុងរូបាម្មណ៍តាមរយៈអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរ.....	៤៥
២.១.២-ធម្មជាតិក្នុងវិធីនិម្មិតកម្មអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយ	៥២
២.២-តថនិយមតាមរយៈស្នាដៃអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរ	៥៥
២.២.១-បញ្ញត្តិតថនិយម	៥៥

២.២.២-តថនិយមតាមរយៈតួអង្គសុភាទន្យាយ.....	៦៤
២.២.៣-តថនិយមតាមរយៈតួអង្គធនញ្ជ័យ.....	៧២
២.២.៤-តថនិយមតាមរយៈតួអង្គអាឡេវី.....	៧៥
២.៣-បំណងប្រាថ្នារបស់មនុស្សខ្មែរតាមរយៈស្នាដៃអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរ.....	៧៩
២.៣.១-តាមរយៈស្នាដៃ ចៅកាំបិតបន្ទោះ.....	៨០
២.៣.២-តាមរយៈស្នាដៃ ស្រីពិត ម្តាយពិត ឪពុកពិត.....	៨៣
២.៣.៣- តាមរយៈស្នាដៃ អាស័គមបាញ់លលក.....	៨៦
២.៣.៤-តាមរយៈស្នាដៃ ចៅផ្កាប់ត្រឡោក.....	៨៨
២.៤-ការអប់រំសង្គមខ្មែរតាមរយៈអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយ.....	៩១
២.៤.១-តាមរយៈស្នាដៃ ដំឡង់ប្រាំពីរសន្តាន.....	៩១
២.៤.២-តាមរយៈស្នាដៃ ចាបស្រុកចាបព្រៃ.....	៩៣
២.៤.៣-តាមរយៈរឿង អន្លង់វែងឆ្នាំងវែង.....	៩៤
២.៤.៤-តាមរយៈរឿង ស្រ្តីកណ្តុរល្អចក្រកណ្តុរបំផ្លាញ.....	៩៥
២.៥-ចរិយាសាស្ត្រខ្មែរតាមរយៈអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយ.....	៩៧
២.៥.១- តាមរយៈស្នាដៃ អាឡេវី.....	៩៧
២.៥.២-តាមរយៈស្នាដៃ-អាខ្វាក់ អាខ្វិន-.....	១០០
២.៥.៣-តាមរយៈស្នាដៃ-មាយាស្រ្តី-.....	១០៣
២.៥.៤-តាមរយៈរឿង ចៅចាក់ស្មុគ្រ.....	១០៥
២.៦-ទិក្សនៃសង្គមតាមរយៈអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរ.....	១០៧
២.៦.១-តាមរយៈរឿង ធនញ្ជ័យ.....	១០៧
២.៦.២-តាមរយៈរឿងគង់ហ៊ាន.....	១១១
២.៦.៣-តាមរយៈរឿង បុរសកំជិលមានប្រពន្ធគ្រប់លក្ខណ៍.....	១១៣

ជំពូកទី៣

តួនាទីនៃអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរក្នុងការរួមចំណែកជាវិភាគទានសង្គម

៣.១-ការអប់រំក្នុងអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែររួមចំណែកជាវិភាគទាន	
ពង្រឹងលក្ខណៈជាតិ និងប្រជាប្រិយក្នុងនិមិត្តកម្មអក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈ.....	១១៦
៣.១.១-ការអប់រំអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរជាមូលដ្ឋាននៃការបណ្តុះវិធី	
និមិត្តកម្មអក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈ.....	១១៧
៣.១.២-វិធីនិមិត្តកម្មក្នុងស្នាដៃអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ.....	១២០
៣.១.៣-វិធីនិមិត្តកម្មក្នុងវប្បធម៌ខ្មែរ.....	១២១
៣.១.៤-ការអប់រំក្នុងអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរ និងតួនាទីបណ្តុះនិស្ស័យ	
សោភ័ណក្នុងជីវភាពសង្គម.....	១២៣
៣.១.៥-អក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយជាគ្រឿងកែកម្សាន្តជាទីពេញនិយមរបស់	

ប្រជាជន មហាជនគ្រប់ស្រទាប់វណ្ណៈ.....	១២៤
៣.១.៦-អក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយរួមចំណែកបណ្តុះនិស្ស័យសោភ័ណក្នុងជីវភាពសង្គម.....	១២៨
៣.២-ការអប់រំក្នុងអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយជាជម្រកនៃគតិបណ្ឌិតក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គមទំនើប.....	១៣១
៣.២.១- ចំណេះដឹងអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយក្នុងការអប់រំសង្គមគ្រួសារ.....	១៣២
៣.២.២-ចំណេះដឹងអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយក្នុងការអប់រំសង្គមជាតិ.....	១៣៦
៣.២.៣-គតិបណ្ឌិតនៃអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរ ក្នុងការរួមចំណែកកសាង និងអភិវឌ្ឍសង្គមទំនើប.....	១៤១
៣.៣-អក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយរួមវិភាគទានក្នុងការពង្រឹងអត្តសញ្ញាណជាតិ.....	១៤៦
៣.៣.១- អក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណជាតិ.....	១៤៧
៣.៣.២-អក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែររួមចំណែកលើកស្ទួយអត្តសញ្ញាណជាតិ.....	១៤៩
៣.៣.៣-ការពង្រឹងអត្តសញ្ញាណជាតិតាមរយៈអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយខ្មែរ.....	១៥០
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	១៦១
គន្ថនិទ្ទេស.....	១៦៣